

Omzetbelasting en uitbestedingen - het (Algemeen) Pensioenfonds

Joost Vermeer, PwC Financial Services Indirect Tax

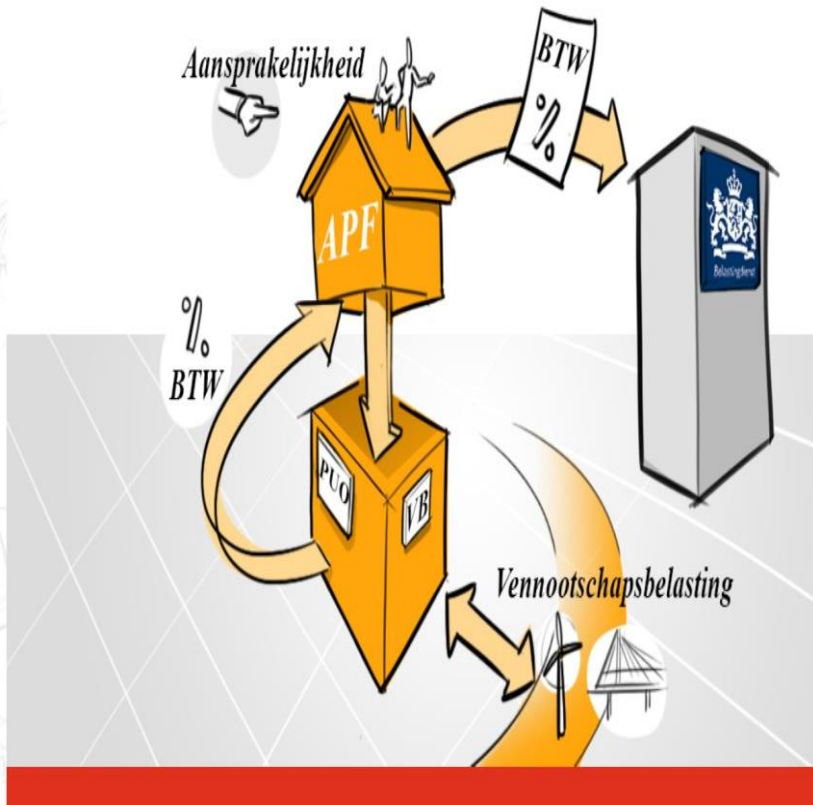
April 2016

Agenda

1. Pensioenfondsen en btw - de basis principes
2. Het Algemeen Pensioenfonds en btw - een totaaloverzicht
3. Uitbesteden van beheerstaken en btw
4. Alternatief – de zaak PPG

1. Pensioenfondsen en btw – de basis

Fiscale aspecten

Pensioenfondsen:

- Zijn btw-ondernemer
- Presteren btw-vrijgesteld
- Kunnen btw op hun kosten niet (of zeer beperkt) in aftrek brengen
- BTW is dus een kostenpost voor deze sector
- Bij uitbestedingen is btw een belangrijk aandachtspunt

1. Pensioenfondsen en btw – de basis

EXPERTS
'Strop dreigt voor Rijk door hofuitspraak over btw bij pensioen'

11 december 2013 © Het Financieele Dagblad

PENSIOENONDERHANDELINGEN

Uitvoerders van pensioen raken btw-vrijstelling mogelijk kwijt

Senaat dringt aan op gelijke btw voor db- en dc-regelingen

PensioenPro

Olaf Boschman
21 december 2015

De Eerste Kamer houdt vast aan gelijke fiscale behandeling van db-regelingen en dc-regelingen. En meerdere fracties willen dat vergunningen voor een algemeen pensioenfonds met terugwerkende kracht kunnen ingaan.

Pensioenakkoord: afschaffing koepelvrijstelling voor pensioenuitvoeringsdiensten

19 december 2013

Advocaat-generaal Hoge Raad: ook btw-vrijstelling voor db-regelingen

PensioenPro

Olaf Boschman
09 maart 2016

Ook pensioenfondsen die db-regelingen uitvoeren moeten in aanmerking kunnen komen voor btw-vrijstelling. Dat schrijft advocaat-generaal Ettema van de Hoge Raad in een advies.

Fiscus in cassatie na btw-arrest dat kosten fondsen kan drukken

PensioenPro

Maarten van Wijk
10 september 2015

De stelling dat de rekening van het fonds een

21 december 2013 © Het Financieele Dagblad

Pensioenfondsen gaan juridisch gevecht met fiscus aan over btw-heffing

PensioenPro

Maarten van Wijk
Week 37 11 september 2014

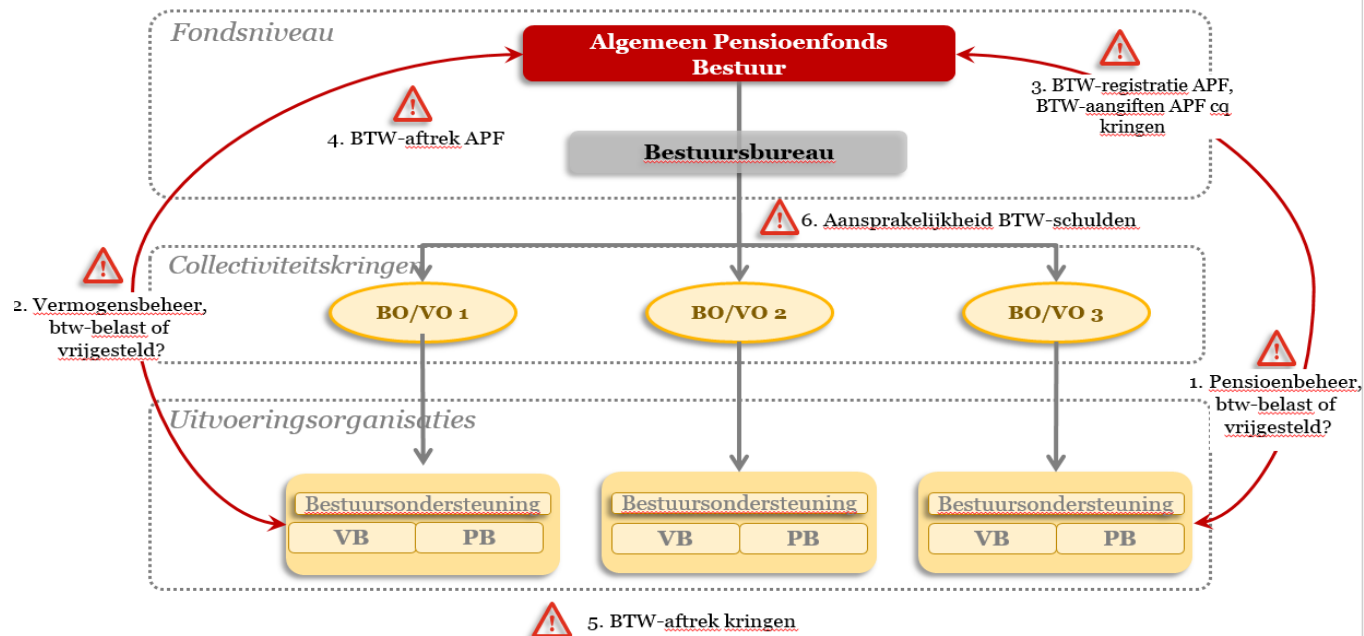
Moet een pensioenfonds nu wel of geen btw betalen na het ATP-arrest van april? De fiscus is begonnen met het afwijzen van lopende bezwaren van fondsen tegen de btw-heffing. Deze herfst dient een zaak van een pensioenfonds bij het gerechtshof Den Haag.

PENSIOENAKKOORD

Grote fondsen ontsnappen waarschijnlijk aan btw-heffing

2. APF en btw – een totaaloverzicht

Overleg met de Belastingdienst vereist

1. Pensioenbeheer (btw-belast of btw-vrijgesteld)?

- Vrijstelling onderzoeken per collectiviteitskring volgens Min. Fin.
- Afschaffing koepelvrijstelling pensioenadministratie en de lopende procedures

2. Vermogensbeheer (btw-belast of btw-vrijgesteld)?

- * Vrijstelling onderzoeken per collectiviteitskring volgens Min. Fin. / lopende procedures
- * Wat zijn de gevolgen van het pooling van vermogens voor vrijstelling?

3. BTW-registratie en BTW-administratie APF

- * Eén btw-nummer of meerdere sub-nummers / één btw-aangifte?
- Overleg en nadere administratieve invulling is vereist

4. BTW-af trek APF

- APF kan de BTW mogelijk deels in aftrek brengen, welke methodiek volgen?

5. BTW-af trek kringen

- * Te bepalen per collectiviteitskring, afstemmen welke methodiek

6. Aansprakelijkheid BTW-schulden

- * Wie is aansprakelijk voor eventuele BTW-schulden?
- ** Afspraken maken binnen het APF over aansprakelijkheid is vereist

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

HvJ EU ATP - btw-vrijstelling vermogensbeheer

Artikel 11 (1) (i) (3) Wet OB:

Vrijgesteld van btw is:

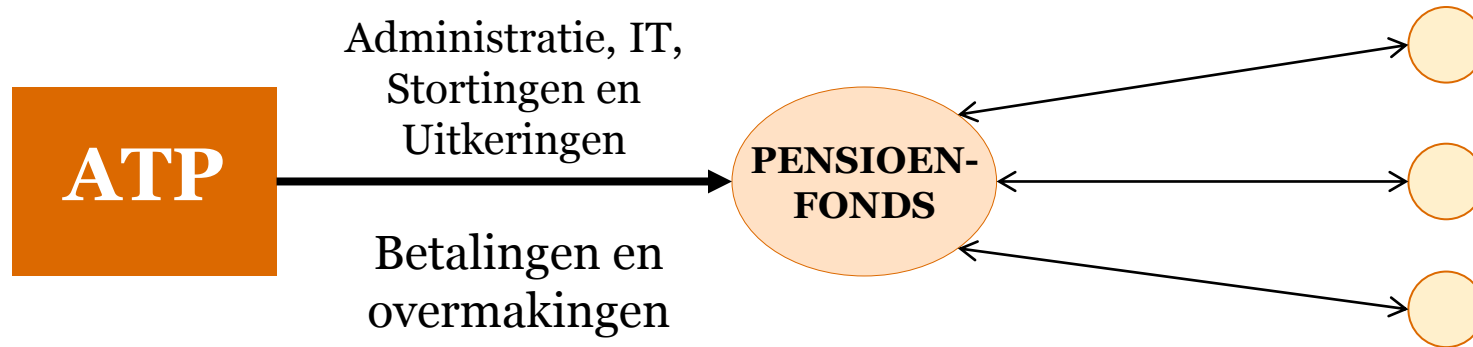
“Het beheer van door beleggingsfondsen en beleggingsmaatschappijen ter collectieve belegging bijeengebrachte vermogens”

1. Wat zijn de kenmerken van een **gemeenschappelijk beleggingsfonds**?
2. Wat valt onder **beheer**?

In Nederland was / is de opvatting van het Ministerie van Financiën altijd geweest dat het beheer van het vermogen van een pensioenfonds btw-belast is en dat een pensioenfonds geen ‘collectief vermogen’ is.

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

HvJ EU ATP – gemeenschappelijk beleggingsfonds

Vragen: 1) Kan een pensioenfonds met een DC-regeling worden aangemerkt als een gemeenschappelijk beleggingsfonds?

Een pensioenfonds **kan** worden aangemerkt als een gemeenschappelijk beleggingsfonds **als**:

- ✓ deze wordt gefinancierd door de pensioenontvangers
- ✓ het spaargeld wordt belegd volgens het beginsel van risicospreiding;
- ✓ het beleggingsrisico wordt gedragen door de leden van het pensioenfonds.

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

De brief van de staatssecretaris en beantwoording kamervragen

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
DGB/2014/5116 U

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Datum
Betreft analyse ATP-arrest

Geachte voorzitter,

De Staatssecretaris van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de wens van uw Kamer aan mij overgebracht om u een analyse te sturen van het ATP PensionService A/S-arrest¹ (hierna: ATP-arrest) van het Hof van Justitie EU. Ik voldoe graag aan deze wens.

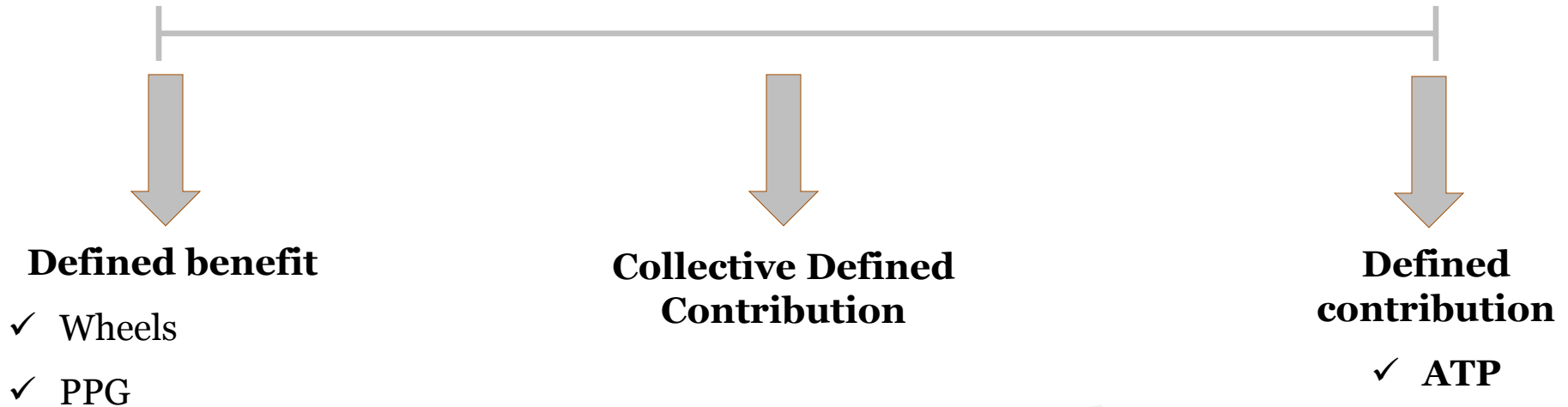
Vraagpunten:

- Welke inspecteur?
- CDC fondsen?
- Samenloop ATP en afschaffing koepelvrijstelling voor pensioenadministratie

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

HvJ EU ATP - verschillende pensioenregelingen

**De hamvraag:
Is er beleggingsrisico voor deelnemers in een
bepaalde pensioenregeling?**

**Toch pensioenkorting
bij metaalfonds PME**

ING naar haar werknemers: “Niet het pensioenresultaat, maar de jaarlijkse premie staat vast. (...) Het risico dat je minder pensioen krijgt dan je nodig hebt of dacht te krijgen, ligt bij jou.”

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

Lopende procedure in Nederland

- Feiten – bedrijfstakpensioenfondsen, DB-regeling / middelloon-regeling, niet gekort, wel indexatie-achterstand
- Hof Den Haag, 5 december 2015 -> fonds kwalificeert niet als beleggingsfonds of daarmee vergelijkbaar
- Cassatie ingesteld door belanghebbende
- Conclusie A-G Ettema -> Positief, beleggingsrisico ligt bij deelnemers. Slechte beleggingsresultaten leiden tot lagere dekkingsgraad, hetgeen tot gevolg **kan** hebben dat pensioenen worden afgestempeld of niet geïndexeerd. Fonds is daarmee voldoende vergelijkbaar met een beleggingsfonds. Waarschijnlijkheid niet van belang.
- Uitspraak Hoge Raad verwacht eind 2016

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

HvJ EU ATP - Beheer

Onder beheer vallen handelingen die kenmerkend en essentieel zijn voor het beheer van gemeenschappelijke beleggingsfondsen

1. Portefeuillebeheer
2. **Administratie** van gemeenschappelijke beleggingsfondsen (bijlage II van ICBE-richtlijn 85/611)
3. Overige diensten die specifiek zijn voor beheer (GfBk)

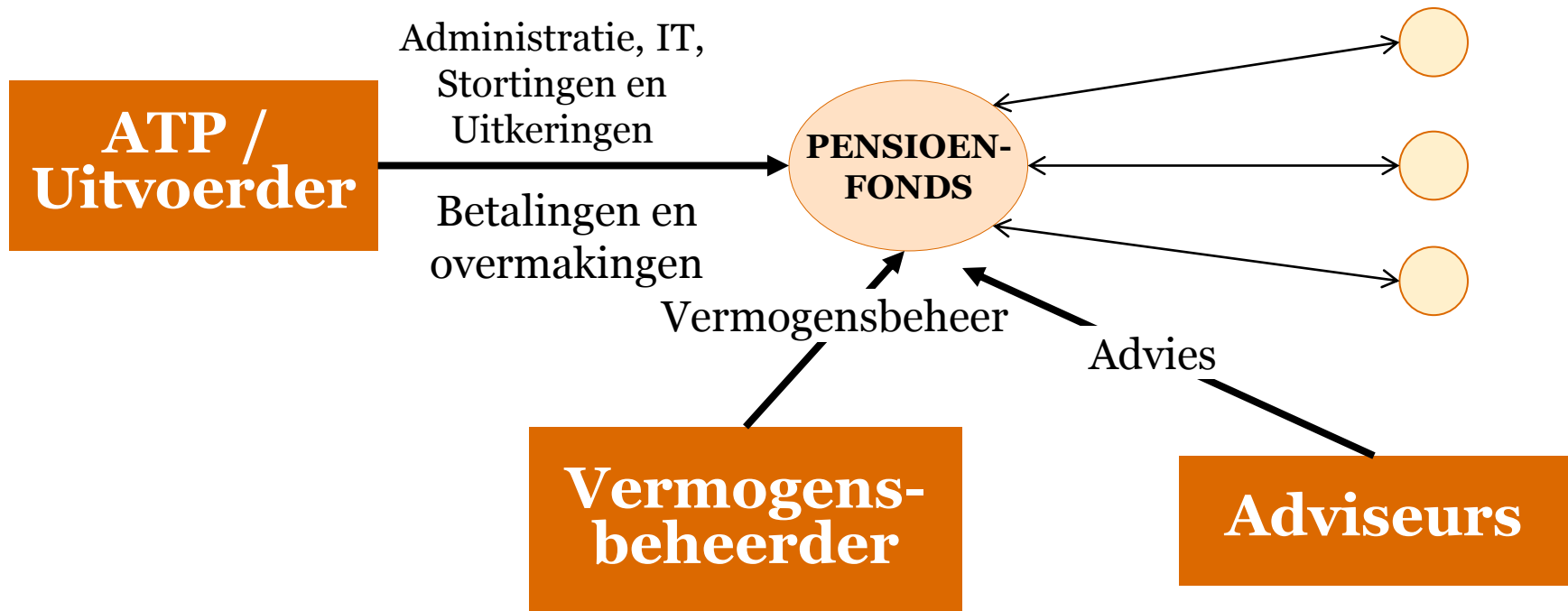
ATP biedt mogelijkheden om diensten aan pensioenfondsen toch vrijgesteld van btw aan te bieden

Toepassing btw-vrijstelling pensioenbeheer / administratie / vermogensbeheer van pensioenfonds is mogelijk wanneer :

- ✓ Het pensioenfonds kwalificeert als een gemeenschappelijk beleggingsfonds;
- ✓ Pensioenbeheer / administratie onder het begrip 'beheer' valt.

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

HvJ EU ATP – gemeenschappelijk beleggingsfonds

Niet enkel van belang voor pensioenbeheer en administratie:

- ✓ Mogelijk bredere toepassing btw-vrijstelling
- ✓ Vermogensbeheer (binnenland en buitenland)
- ✓ Adviesdiensten

3. Uitbesteden van beheerstaken en btw

Discussie omtrent wet- en regelgeving

Wetsvoorstel APF:

Als het APF beheerdiensten verricht voor een collectiviteitkring waarin een pensioenregeling is ondergebracht die niet kwalificeert als gemeenschappelijk beleggingsfonds dan zijn deze beheerdiensten van het APF belast met btw.

Opmerkingen/vragen uit de Eerste en Tweede Kamer:

- *Er wordt waarde gehecht aan zo laag mogelijke uitvoeringskosten bij pensioenfondsen; de overheid dient bij te dragen aan lage kosten. Het tegengestelde – door btw-heffing – is nu het geval.*
- *Zou er niet veel aan fiscale eenvoud gewonnen kunnen worden door een APF een algemene vrijstelling van BTW voor beheersdiensten te verlenen?*
- *Waarom is gekozen voor een striktere interpretatie dan elders wordt gehanteerd, bijvoorbeeld door België, Duitsland, Engeland en Ierland?*

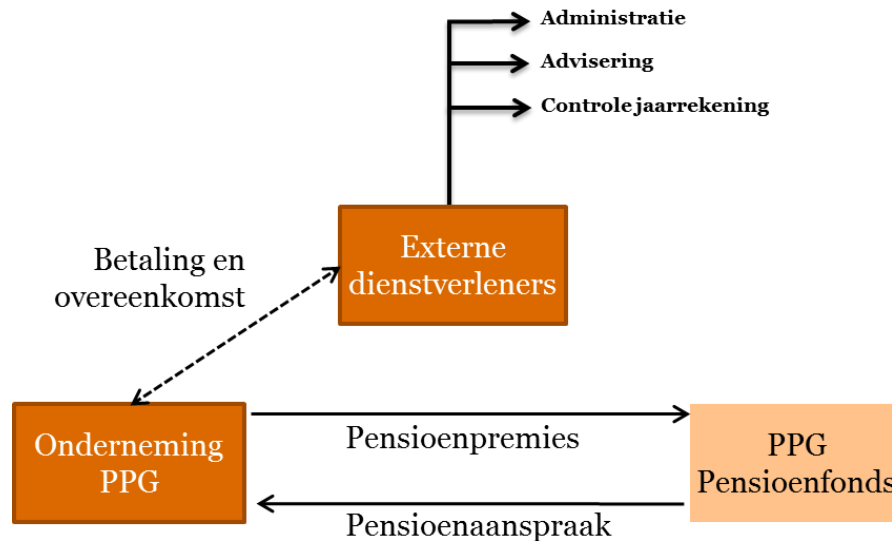
Nota Belastingplan:

"Waarom wordt het standpunt ingenomen dat deelnemers alleen in het geval van DC-regelingen de risicodragers zijn, terwijl in het nieuwe financieel toetsingskader en de nieuwe governancewetgeving de visie van het kabinet is dat deelnemers ook bij DB-regelingen risico's dragen?"

Volgens het kabinet kwalificeert een (A)PF voor de btw pas als 'gemeenschappelijk beleggingsfonds' als (slechts) het beleggingsrisico (direct) wordt gedragen door de leden van het pensioenfonds.

4. Alternatief

HvJ EU PPG-arrest

Situatie in PPG-arrest:

- ✓ Kosten ten behoeve van PPG Pensioenfonds (administratie, accountant e.d.) werden in rekening gebracht aan de onderneming (PPG) in plaats van aan het pensioenfonds. PPG had de btw op de kosten volledig in aftrek gebracht.
- ✓ In essentie betoogde PPG dat de kosten bij de onderneming thuishoorden omdat het de onderneming (PPG) is die de pensioenverplichtingen jegens haar werknemers aangaat en kosten moet maken om de verplichtingen na te komen.

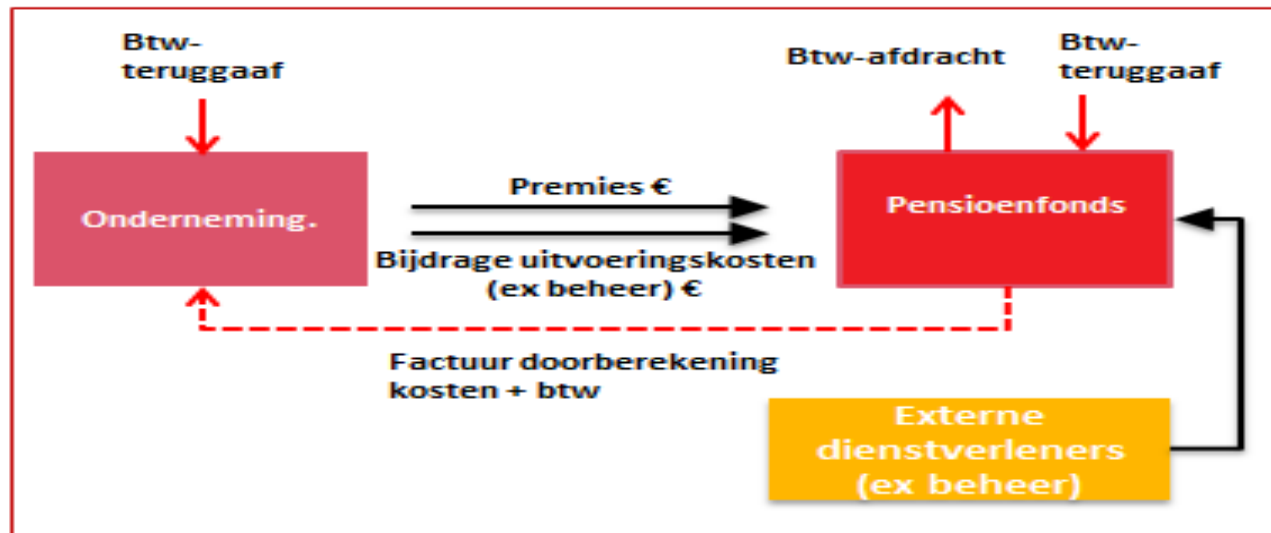
Vraag aan HvJ: Kan de sponsor van het pensioenfonds de voorbelasting op kosten die zien op de activiteiten van het pensioenfonds in aftrek brengen?

Antwoord van HvJ: Ja

- Kosten voor het beheer en de bedrijfsvoering van een pensioenfonds, vormen onder bepaalde voorwaarden algemene bedrijfskosten van de onderneming.
- Nu de onderneming een recht op aftrek heeft, is de btw op deze kosten voor haar aftrekbaar.

4. Alternatief

HvJ EU PPG-arrest

- Op basis van de uitspraak van het HvJ in PPG-zaak kan het pensioenfonds mogelijk (een deel van) de btw op operationele kosten in aftrek brengen.
- Hierbij worden de bijdragen in de uitvoeringskosten die de aangesloten ondernemingen betalen gezien als de vergoeding voor het uitvoeren van de pensioenregeling. In dat geval kan gesteld worden dat de operationele kosten van het pensioenfonds vanuit economisch opzicht (gelijk de situatie in PPG-arrest) door de aangesloten ondernemingen worden gedragen.
- Dat de operationele kosten nu niet direct maar indirect door de aangesloten werkgevers gedragen worden, dient geen andere gevolgen te hebben voor de omzetbelasting. Btw-aftrek dus, onder de noemer van 'fiscale neutraliteit'.

Vragen ?

